

Ved den første Brobygning tilveiebragtes et Brohoved paa c. 6 à 7 Fod Vand, dette ses paa Tegningen med en Vinkel mod Ost og ligger nu aldeles paa tørt Land, uden nogen som helst Betydning eller Gavn for Seiladsen. Den senere Fortsættelse af Brobygningen omfatter Strækningen fra det omtalte Brohoved ud til den nuværende Kystlinie, men, som det vil ses af den med Fyhvesands-Signatur betegnede Del af Kysten, er Tilsandingen stadig fulgt med Brobygningen, og Arbeidet herved saaledes hidtil været forgyævet. I 1871 og 72 byggedes en ny nordre Mole i Retning fra Vest til Ost, helt affondret fra den ældre Bro, med et aabent Løb af 100 Fods Brede. Fiskerne haabede herved at tilveiebringe Lø mod nordlige og nordvestlige Storme, og dog at forhindre Tilsanding ved at lade Kyst- eller Ilvandet et aabent Gjennemløb mellem ydre Mole og Kysten og dermed forhindre Afseiring af Sand og Tangmasser, som Bl. eller Kystvandet fører med, paa og langs med Kysten, omtrent som tidligere forsøgt ved Lynæs Havnebygning.

Noget Lø mod nordlige Storme blev ganske vist opnået, skjøndt der gjennem det aabne Løb dog sattes betydeligt Skvalp ind i Havnen, saa at Fartøierne under stærk Storm fra Nordvest havde Banfærlighed ved at ligge sikkert ved Bolværket og maatte, som tidligere, sættes paa Land; men Tilsandingen standsees ikke, og Løbet mellem Kysten og Molen grundede op Dag for Dag. Strømmen gjennem det aabne Løb var nemlig ikke kraftig nok og svækkedes stadig, og det kunde med Sikkerhed forudsættes, at efterhaanden, som Strømmen fastede sig udenfor — d. e. nord for ydre Mole — vilde hele Havnebasinet mellem Molen og Kysten fuldstændig sande til.

Efter at Fiskerne i April 1873 havde ansøgt Amtsrådet saavel om Pengehjælp som om teknisk Bistand, og Amtsrådet, i Betragtning af de store Anstrengelser og betydelige Arbejder, Fiskerne selv havde ydet, havde bevilget et Bidrag til Havnebygningen af 1,500 Rd. paa Betingelse af, at de fremtidige Arbejder førtes efter Deinspektorens Plan og under hans Kontrol, udarbejdede jeg efter Forhandling med Fiskerne og andre kjendte Mænd paa Stedet — navnlig Hr. Kjøbmand, Krøier Meng i Gilleleie, der med stor Interesse har taget sig af Havnearbeidet — vedlagte Tegning. Herester er i Aarene 1873 og 74 det omtalte aabne Løb lukket og saavel østre som nordre Mole tilbids ombygget og forstærket, saaledes som viist i Profilerne A. B. og C. D. paa Tegningen; dels for at tilveiebringe et roligt lukket Havnebasin, beskyttet mod for stærk Skvalp ved østlige Storme, men navnlig for at forhindre, at Ilvandet, efter at have passeret ydre eller nordre Mole, skal finde smult Bunde og afseire de i Søerne udrørte Sandmasser eller danne Bagbunde ind i Havnen, byggedes østre Skjærm eller Dæmning.

Vestre og nordre Mole, der ere stærkt udsatte mod det aabne Råttegat, har maattet bygges meget stærke og 7 Fod høje over daglig Bunde, med et ydre Brystværn 3 Fod høiere, hvorimod den østre Skjærm er bygget lettere og kun 5 Fod over daglig Bunde.

Efter forskjellige Forhandlinger har Gieren af Søborg Sø opnået Fiskernes Tilsættelse til at lade Kanalen fra Søborg Sø udmunde i Havnen, imod at han besørge Ombygningen og Fuldførelsen af vestre Mole og ogsaa ved Pengebidrag og paa anden Maade støttede Havnebygningen, og der har ingen Ulemper viist sig ved denne Foranstaltning; jeg anser det endog for sandsynligt, at dette vil vise sig nyttigt, navnlig ved at beskytte Bolværkerne for Bøleorme, der her tidligere have viist sig farlige nok.

Skjøndt der endnu staar flere Arbejder tilbage, navnlig med Molernes fuldstændige Fuldførelse, og temmelig betydelige Opvaskningsarbejder i Havnen, har Gilleleie dog allerede nu en, efter Forholdene, særdeles god og rummelig lukket Havn, der yder godt Lø mod alle Vinde og er let at beseile, ligesom der ei heller nu spores nogen som helst Fare for Tilsanding.

Foruden det først omtalte, nu afbetalte Laan af Statskassen paa 1,500 Rd., har Statskassen endvidere i 1870—71 laant til Havnebygningen 2,000 Rd. der forrentes og afdrages. Endvidere skyldes en privat Mand 1,000 Rd., Amtsondens Bidrag, som anført, 1,500 Rd., ligesom mindre Summer er ydet af „Fonden til Fiskeriets Fremme," det Elafenste Fideikommiss, og enkelte Private, men til de tilbagestaaende Arbejders og Opvaskningsarbejders Fuldførelse samt til Indfrielse af forskjellige trykkende Gjældsposter for Leverancer og Arbejder til Havnebygningen, der i Aaret 1873—74 er ført med saa stor Kraft, som der paa nogen Maade kunde raades over, behøves endnu et Beløb af c. 5,000 Rd., som under lempelige Vilkaar kan forrentes og afdrages. Dette Beløb vil utvivlsomt være vel anvendt og gjøre stor Nytte paa dette vor største, eller i alt Fald et af de største Fiskerleier, med en stor, driftig, energisk og dygtig Befolkning. Ogsaa denne Havnebygning vil yde det største Fiskeri, navnlig fra de nordlige Fiskerleier i Sundet, stor Støtte, idet der her er en god og sikker Rødhavn paa det nordligste Punkt af Sjælland. Ogsaa mindre Skibe